

Dannelse og børneperspektiv

Hvad siger loven?

“Børn på 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarlig for at skabe”.¹

Fredericia kommune ser børns deltagelse i demokratiske sammenhænge som en væsentlig forudsætning for at børnene lærer at orientere sig - og ruste sig til at handle i en global verden. Arbejdet med dannelse skal altid tage udgangspunkt i et børneperspektiv og bl.a. sigte mod at udvikle børnenes kritiske stillingtagen og selvstændighed. Det dannende indhold skal være meningsfuldt og udfordre barnet i sin måde at begribe verden på.

I distrikt Erritsø understøtter det pædagogiske personale børnene i at blive livsduelige. Livsduelighed betyder, at barnet opbygger et stærkt selvværd, øver sig i at håndtere glæde samt frustrationer og at håndtere konflikter samt at kunne regulere sig følelsesmæssigt i forhold til en given situation.

Dannelse sker i betydningsfulde fællesskaber og i interaktion med andre, og det er i de sammenhænge, at barnet udvikler sociale kompetencer. Det er også her, at børnene lærer værdien af forskellighed, og at de selv skal bidrage aktivt til at skabe de gode fællesskaber, hvor de kan føle sig værdsat og opleve at høre til.

Det pædagogiske personale støtter børnene i at udvikle evnen til at være aktivt bidragende og deltagende i både små og store børnefællesskaber, samt støtter og guider børnene til at løse konflikter ud fra deres udviklingstrin. Vi støtter børnene i at blive selvskabende og innovative med lyst til at eksperimentere, finde på nye ideer og er trygge ved at lave fejl. Børnene får indflydelse og medbestemmelse. Vi lytter til børnenes meninger, ideer, undren og bringer dette ind i de pædagogiske aktiviteter og rutiner. Det pædagogiske personale er observerende og analyserende for at se, hvad børnegruppen er optaget af, og hvad fællesskaberne mødes om. Derved tager vi afsæt i børnenes spor både når, der planlægges aktiviteter, og når læringsmiljøet indrettes og organiseres.

I Dagplejen Erritsø betyder det, at vi møder det lille barn, hvor det er. Vi rummer barnets følelser og frustrationer, ved at vi anerkender og giver plads til, at barnet udtrykker sine følelser. Vi hjælper barnet med at sætte ord på det, der er svært og guider barnet videre. På denne måde lærer børnene

at blive bevidste om egne følelser. Herved lægges grundlaget for også at kunne forstå og senere rumme andres følelser. Vi giver børnene et følelsesmæssigt sprog og en bevidsthed om eget værd. I dannelsesprocessen er dette vigtige grundelementer. Vi giver det, som børnene er optagede af, fyldt i deres hverdag og begynder i det små at give børnene en forståelse af at være medinddraget og have medindflydelse.

¹ Den styrkede læreplan. Rammer og indhold s. 17. Dagtilbudsloven § 8, stk. 2.

Et eksemplarisk eksempel fra Dagplejen Erritsø:

Fortælling: Et barn har svært ved at forstå og udtrykke nuancerne i sine følelser og er udfordret på at kunne aflæse andres følelser.

Dagplejerne tager billeder af barnet i forskellige følelsesmæssige situationer, fx når barnet er ked af det, glad, sur, eftertænksom, træt osv. Hun bruger disse billeder i hverdagen sammen med barnet, som derved får mulighed for at udtrykke sig gennem billederne. Barnet får et sæt med hjem, så de også kan hjælpe barnet med at sætte ord på derhjemme.

Kobling til grundelementet:

Dagplejerne giver barnet en mulighed for at forstå sig selv, sit eget udtryk og sine følelser. Dette støtter barnets selvværd og styrker barnet i at regulere egne følelser. Dette vil også hjælpe barnet til bedre at indgå i samspil med de andre børn.